

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Кафедра кримінального процесу

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«АДВОКАТ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Адвокат у кримінальному провадженні» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 38 с.

Розробники:

Дроздов Олександр Михайлович,
доктор юридичних наук, доцент

Тищенко Ольга Ігорівна,
кандидатка юридичних наук, доцентка

Туманянц Ануш Робертівна,
кандидатка юридичних наук, доцентка

Валентюк (Моторигіна) Марина Геннадіївна,
кандидатка юридичних наук, асистентка

Затверджено на засіданні кафедри кримінального процесу
(протокол № 15 від 18 червня 2021р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями) затверджено на засідання
кафедри кримінального процесу (протокол №12 від 17 червня 2022 р.)

Завідувачка кафедри – Капліна Оксана Володимирівна, докторка юридичних
наук, професорка

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Зміст програми навчальної дисципліни.....	8
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	18
4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання.....	18
4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.....	20
5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання.....	23
6. Критерії оцінювання результатів навчання.....	24
7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання.....	27
8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	27

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Адвокат у кримінальному провадженні» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни		
		денна форма навчання	заочна форма навчання	
Кількість кредитів ЄКТС – 4,0	Галузь знань – 08 «Право» Спеціальність – 081 «Право» Рівень освіти – другий (магістерський)	За вибором студента	За вибором студента	
Кількість модулів – 4		Рік підготовки: 2021 семестр	Рік підготовки: 2022 семестр	
Загальна кількість годин - 120		2	2	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 - 4, самостійної роботи студента - 8.		Лекції 20 год.	Лекції 6 год.	
		Практичні/ семінарські заняття 20 год.	Практичні /семінарські заняття 4 год.	
		Самостійна робота 80 год.	Самостійна робота 110 год.	
		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)	

Мета навчальної дисципліни полягає у поглибленні й конкретизації знань щодо правових основ діяльності адвоката у кримінальному провадженні, видів надання професійної правничої допомоги у кримінальному судочинстві та процесуального статусу адвоката на різних стадіях кримінального провадження; опануванні міжнародно-правовими стандартами та практикою Європейського суду з прав людини щодо доказової діяльності адвоката у кримінальному провадженні; набутті

практичних навичок надання професійної правничої допомоги у кримінальному провадженні.

Завдання:

- поглиблене вивчення норм кримінального процесуального права в частині правового регулювання порядку надання адвокатом професійної правничої допомоги у кримінальному провадженні та зміння застосовувати методи герменевтики з метою усвідомлення їх правового змісту та подолання дефектів нормативного регулювання;
- набуття навичок узагальнення практики Європейського суду з прав людини, Верховного Суду, виокремлення правової позиції та застосування її під час складання адвокатом процесуальних документів у кримінальному провадженні, їх обґрунтування, а також здійснення доказування у кримінальному провадженні;
- набуття навичок грунтовного аналізу доктринальних підходів до вирішення проблем, що виникають під час реалізації адвокатом його професійних прав при наданні професійної правничої допомоги у кримінальному провадженні;
- опанування технологією складання адвокатом процесуальних документів у кримінальному провадженні та їх належного обґрунтування.

Пререквізити: «Кримінальний процес», «Кримінальне право (загальна та особлива частина)».

Кореквізити: «Адвокатська деонтологія», «Актуальні проблеми адвокатури», «Адвокат в особливих порядках кримінального провадження».

2. *Очикувані результати навчання*

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН-1	Аналізувати природу досудового та судового провадження в системі кримінального процесу.
РН 2	Дискутувати зі складних правових проблем застосування міжнародних стандартів захисту прав людини в кримінальному судочинстві.

PH-3.	Обґрунтовати свою правову позицію при вирішенні проблем, що виникають під час надання адвокатом професійної правничої допомоги у кримінальному провадженні.
PH-4	Інтегрувати знання про мету, тактику та стратегію надання адвокатом професійної правничої допомоги під час досудового розслідування у кримінальному провадженні.
PH-5	Демонструвати навички використання інформаційних технологій і баз даних під час надання адвокатом професійної правничої допомоги у кримінальному провадженні.
PH-6	Алгоритмізувати порядок окремих процесуальних процедур у межах досудового провадження.
PH-7	Демонструвати знання щодо процесуальних форм участі адвоката та його процесуальних прав у досудовому провадженні.
PH-8	Демонструвати вміння опонувати, наводити переконливі аргументи, формулювати власну правову позицію в контексті надання професійної правової допомоги у судовому провадженні.
PH-9	Демонструвати знання технологій складання процесуальних документів у межах надання адвокатом професійної правничої допомоги у судовому провадженні.
PH-10	Демонструвати знання процедури перегляду судових рішень.
PH-11	Застосовувати знання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій при наданні адвокатом професійної правничої допомоги у судовому провадженні.
PH-12	Розробляти алгоритми надання адвокатом професійної правничої допомоги в особливих порядках кримінального провадження.

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності та освітньо-професійною програмою «Право», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 10. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК 1.2. Здатність оцінювати та підтримувати якість результату професійної і соціальної діяльності.

ЗК 1.3. Здатність формулювати особисту думку та доказово її представляти.

ЗК 1.4. Здатність здійснювати медіацію в професійній діяльності.

Спеціальних компетентностей:

СК 1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.

СК 3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.

СК 5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.

СК 6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК 7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних зasad (принципів) та процедур судочинства в Україні.

СК 10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК 11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів.

СК 13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

СК 1.5. Здатність вирішувати колізійні проблеми правового регулювання суспільних відносин.

СК 1.6. Здатність демонструвати знання юридичної техніки та її прикладних аспектів (правотворчості, законодавчої техніки, техніки створення корпоративних актів, юридичних документів, систематизації юридичних актів, юридичного письма та юридичної термінології тощо).

Програмних результатів навчання:

ПРН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

ПРН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

ПРН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтovувати варіанти їх розв'язання.

ПРН 9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

ПРН 11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

ПРН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.

ПРН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

ПРН 15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.

ПРН 1.1. Визначати індикатори якості й ефективності юридичної практики.

ПРН 1.5. Демонструвати знання та розуміння механізму подолання правових колізій в правозастосовній практиці.

ПРН 1.6. Демонструвати знання юридичної техніки та її прикладних аспектів в дискурсі правової епістемології та юридичної практики.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Правові основи участі адвоката в кримінальному провадженні.

Еволюція теоретико-правової думки щодо професійної правничої допомоги у кримінальному судочинстві. Процесуальний статус адвоката у

вітчизняному кримінальному провадженні: сучасні тенденції. Адвокат у кримінальному процесі зарубіжних країн. Особливості надання правничої допомоги у кримінальному провадженні у країнах англосаксонської та романо-германської систем права. Діяльність адвоката у кримінальному процесі за законодавством Японії та Китаю.

Система джерел кримінального процесуального права України як основа надання професійної правничої допомоги. Конституційні гарантії забезпечення права на професійну правничу допомогу. Використання адвокатом юридичних позицій Конституційного Суду України щодо забезпечення права на професійну правничу допомогу.

Міжнародно-правові стандарти, сформовані для сприяння реалізації права на захист: поняття та класифікація. Міжнародно-правові стандарти, що сприяють здійсненню ефективного захисту захисником. Міжнародно-правові стандарти, що сприяють ефективному захисту, що здійснюється стороною захисту (спільно підозрюваним, обвинуваченим та захисником).

Ефективна професійна правнича допомога в контексті вимог Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод та прецедентної практики Європейського суду з прав людини. Практика Європейського суду з прав людини щодо участі адвоката у кримінальному провадженні.

Вітчизняне кримінальне процесуальне законодавство: проблеми нормативного регулювання та тлумачення. Дефекти кримінального процесуального законодавства та засоби їх подолання.

Роль судової практики у розвитку та вдосконаленні кримінального процесуального законодавства щодо процесуальної діяльності адвоката у кримінальному провадженні. Постанови Верховного Суду. Юридичне значення підзаконних та відомчих нормативних актів у кримінальній процесуальній діяльності адвоката.

Загальнотеоретичні положення щодо надання професійної правничої допомоги у кримінальному провадженні. Поняття «професійна правнича допомога» як законодавча та наукова категорії. Процесуальні форми участі

адвоката у кримінальному провадженні, їх сутність та специфіка. Співвідношення понять «адвокат», «адвокатська діяльність», «захист», «захисник», «правозахисна діяльність», «правова допомога», «професійна правнича допомога», «представництво».

Забезпечення права на захист у кримінальному провадженні. Право захищати себе особисто або за допомогою захисника. Забезпечення доступу до професійної правничої допомоги як складової доступу до правосуддя. Надання кваліфікованої юридичної допомоги у кримінальному провадженні як гарантія забезпечення права підозрюваного, обвинуваченого на справедливий суд.

Професійні права та обов'язки адвоката у кримінальному провадженні. Заборона зловживання адвокатом процесуальними правами. Застосування адвокатом технічних засобів фіксування процесуальних дій у кримінальному провадженні. Гарантії адвокатської діяльності під час надання адвокатом професійної правничої допомоги у кримінальному судочинстві. Етичні основи адвокатської діяльності та їх застосування у кримінальному провадженні.

Адвокатська таємниця у кримінальному процесі. Кримінальні процесуальні гарантії адвокатської таємниці та механізм їх реалізації у кримінальному провадженні. Адвокатська таємниця у рішеннях Європейського суду з прав людини.

Кримінальні процесуальні документи адвоката: класифікація, функціональне призначення, вимоги, що до них ставляться. Сутність та особливості мотивування адвокатом окремих кримінальних процесуальних документів. Адвокатський запит. Адвокатське досьє: його зміст, порядок формування, ведення та зберігання.

Захист як вид адвокатської діяльності. Представництво як вид адвокатської діяльності. Захисник як учасник кримінального провадження з боку захисту, функціональна спрямованість його діяльності. Особи, які можуть бути захисниками у кримінальному провадженні. Загальні правила

участі захисника у кримінальному провадженні.

Залучення захисника за проханням або згодою підозрюваного, обвинуваченого до участі у кримінальному провадженні. Залучення захисника для здійснення захисту за призначенням. Безплатна правова допомога (*pro bono*): міжнародний та вітчизняний досвід. Право на безоплатну професійну правничу допомогу у кримінальному процесі. Стандарти якості надання безоплатної вторинної правової допомоги у кримінальному процесі.

Підтвердження повноважень захисника. Договір із захисником. Момент, підстави та порядок допуску до кримінального провадження захисника. Обов'язкова участь захисника. Залучення захисника для проведення окремої процесуальної дії. Відмова від захисника або його заміна. Відвід захисника: підстави, порядок вирішення питання про відвід, наслідки відвodu.

Сутність доктрини «сприяння захисту» (*favor defensionis*), її походження та еволюція. Співвідношення доктрини «сприяння захисту» з принципами та інститутами сучасного кримінального процесу. Доктрина «сприяння захисту» у різних правових системах.

Сутність інституту представництва у кримінальному провадженні. Процесуальний статус адвоката-представника потерпілого. Загальні положення участі адвоката-представника потерпілого у кримінальному провадженні. Адвокат як суб'єкт надання професійної правничої допомоги свідку, викривачу. Адвокат-представник юридичної особи, щодо якої здійснюється кримінальне провадження. Представництво адвокатом права третьої особи, щодо майна якої вирішується питання про арешт. Захист права власності в контексті практики Європейського суду з прав людини. Представництво адвокатом іншої особи, права чи законні інтереси якої обмежуються під час досудового розслідування.

Модуль 2. Адвокат у досудовому провадженні.

Тактика взаємодії захисника із підозрюваним. Процесуальна діяльність

адвоката на початку досудового розслідування. Алгоритм дій адвоката при затриманні особи, підозрюованої у вчиненні кримінального правопорушення. Гарантії для осіб, позбавлених волі (в контексті нормативних положень Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та прецедентної практики Європейського суду з прав людини).

Таймінг як елемент адвокатської техніки у кримінальному провадженні. Тактика взаємодії захисника із підозрюваним: консультування та обговорення лінії захисту як складові ефективного захисту. Проблемні аспекти вибору моделі побудови стратегії і тактики захисту в кримінальному провадженні. «Активна» та «пасивна» моделі побудови захисту в кримінальному провадженні. Коаліційний та колізійний захист. Поняття конфлікту інтересів. Проблеми вирішення колізії позиції підозрюваного та захисника. Особливості захисту адвокатом двох та більше підозрюваних у кримінальному провадженні.

Особливості участі адвоката в доказуванні у кримінальному провадженні. Адвокатське розслідування. Участь адвоката у збиранні та дослідженні доказів під час досудового розслідування. Застосування адвокатом стандартів доказування у кримінальному провадженні: «достатня підстава», «обґрунтована підозра», «поза розумним сумнівом» тощо. Заявлення клопотань як форма участі захисника у доказуванні.

Особливості надання адвокатом професійної правничої допомоги під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження, проведення слідчих (розшукових) дій, продовження строку досудового розслідування. Діяльність адвоката під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Участь адвоката у судово-контрольному провадженні по розгляду клопотання про обрання, продовження, скасування або зміну запобіжного заходу.

Процесуальна участі адвоката під час проведення слідчих (розшукових) дій. Діяльність адвоката щодо забезпечення дотримання прав та законних інтересів учасників кримінального провадження під час

проведення слідчих дій. Залучення захисником експертів на договірних умовах для проведення експертизи, у тому числі обов'язкової. Ініціювання судово-контрольного провадження по залученню експерта. Участь адвоката у процедурі депонування показань на стадії досудового розслідування.

Діяльність адвоката під час розгляду питання щодо продовження строку досудового розслідування. Подання захисником письмових заперечень до клопотання дізнатавча, слідчого, прокурора про продовження строку досудового розслідування.

Алгоритм дій захисника під час повідомлення особі про підозру. Участь захисника у процедурі повідомлення про підозру. Оскарження повідомлення про підозру слідчому судді: підстави, строки, процесуальні наслідки.

Ознайомлення адвоката з матеріалами досудового розслідування. *Процесуальна діяльність адвоката на етапі закінчення досудового розслідування.* Дії адвоката під час закінчення досудового розслідування закриттям кримінального провадження. Дії адвоката при закінченні досудового розслідування звільненням особи від кримінальної відповідальності. Дії адвоката при закінченні досудового розслідування шляхом звернення до суду з обвинувальним актом, клопотанням про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру.

Тактика дій захисника під час ознайомлення з матеріалами досудового розслідування після його завершення. Проблематика визначення «достатнього часу» для ознайомлення з матеріалами кримінального провадження. Обмеження слідчим суддею строку для ознайомлення з матеріалами у порядку ст. 290 КПК.

Відкриття захисником доказів стороні обвинувачення. Стратегія і тактика дій сторони захисту за результатом аналізу та оцінки доказів, зібраних стороною обвинувачення.

Помилки адвоката у досудовому розслідуванні: під час проведення окремих слідчих (розшукових) дій, застосування заходів забезпечення кримінального провадження тощо.

Модуль 3. Адвокат у судовому провадженні.

Адвокат у підготовчому провадженні. Процесуальний вплив адвоката на вирішення судом питань у підготовчому судовому засіданні. Підстави та порядок повернення прокурору обвинувального акту, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру. Клопотання адвоката під час підготовчого судового засідання. Відводи учасникам кримінального провадження. Ініціювання захисником питання щодо складання досудової доповіді.

Адвокат у судовому розгляді в суді першої інстанції. Адвокат-представник як суб'єкт надання професійної правничої допомоги потерпілому, свідку, викривачу, третій особі, на майно якої накладено арешт, юридичній особі, щодо якої здійснюється провадження.

Підготовка захисника до судового провадження у першій інстанції. Захист від обвинувачення. Визначення тактики захисту. Узгодження позиції захисника та обвинуваченого. Використання тактичних прийомів захисту в судовому засіданні.

Участь адвоката у визначенні обсягу доказів, що підлягають дослідженню, та порядку їх дослідження. Вступна промова адвоката у судовому провадженні: її зміст, мета, тактичні завдання.

Прояв елементів доктрини «сприяння захисту» у судовому провадженні у першій інстанції. «Сприяння захисту» та презумпція невинуватості, тлумачення сумнівів на користь обвинуваченого. Надання професійної правничої допомоги адвокатом під час зміни обвинувачення, висунення прокурором додаткового обвинувачення під час судового розгляду.

Підготовка адвоката до допиту під час судового розгляду. Основні тактичні прийоми допиту. Види, структура прямого допиту. Підготовка адвоката до перехресного допиту під час судового розгляду. Техніка і тактика перехресного допиту. Тактичні особливості допиту адвокатом обвинуваченого, свідків, потерпілого, експерта.

Процесуальна діяльність адвоката під час дослідження судом доказів. Діяльність адвоката, спрямована на визнання судом доказів неналежними, недопустимими, недостовірними. Недопустимість доказів, отриманих внаслідок істотного порушення прав та свобод людини. Теорія «плодів отруєного дерева».

Участь захисника у судових дебатах. Захисна промова адвоката: поняття та значення. Логічна структура, мова та стиль промови адвоката. Правова культура судової промови адвоката. Репліки адвоката.

Особливості захисту двох та більше обвинувачених у кримінальному провадженні. Особливості захисту у випадках вирішення питання про призначення покарання за сукупністю злочинів.

Помилки адвоката у судовому провадженні у першій інстанції: під час підготовчого провадження, дослідження обставин кримінального провадження на стадії судового розгляду тощо.

Участь адвоката в особливих порядках провадження в суді першої інстанції. Особливості захисту під час розгляду справи в спрошеному порядку щодо кримінальних проступків. Особливості захисту у провадженні в суді присяжних. Особливості аналізу доказів у суді присяжних. Судова промова захисника в суді присяжних.

Адвокат у судовому провадженні з перегляду судових рішень. Конституційне право особи на оскарження судових рішень. Підготовка адвоката до оскарження судових рішень. Методика та тактика оскарження вироків.

Адвокат як суб'єкт права на апеляційне оскарження. Порядок та строки апеляційного оскарження. Участь адвоката під час підготовки та подачі апеляційної скарги. Вимоги до апеляційної скарги адвоката. Право захисника обвинуваченого, представника потерпілого на відмову від апеляційної скарги, її зміну і доповнення під час апеляційного провадження. Участь адвоката в апеляційному провадженні.

Адвокат як суб'єкт права на касаційне оскарження. Порядок та строки

касаційного оскарження. Участь адвоката під час підготовки та подачі касаційної скарги. Вимоги до касаційної скарги адвоката. Право захисника засудженого, представника потерпілого на відмову від касаційної скарги, її зміну і доповнення під час апеляційного провадження. Участь адвоката у касаційному провадженні.

Адвокат у провадженні з перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами. Порядок та строки подання адвокатом заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами. Вимоги до заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами. Участь адвоката під час здійснення перегляду судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами.

Модуль 4. Адвокат в особливих порядках кримінального провадження та під час міжнародного співробітництва.

Адвокат в особливих порядках кримінального провадження щодо суб'єктів зі спеціальним статусом. Адвокат у кримінальному провадженні щодо неповнолітніх. Права адвоката у кримінальному провадженні щодо неповнолітніх. Обставини, що підлягають встановленню у кримінальному провадженні щодо неповнолітніх. Особливості виклику та допиту неповнолітнього підозрюваного чи обвинуваченого. Роль адвоката-захисника у реалізації неповнолітнім підозрюваним чи обвинуваченим права на захист під час обрання запобіжного заходу. Надання адвокатом професійної правничої допомоги при застосуванні примусових заходів виховного характеру до неповнолітніх, які не досягли віку кримінальної відповідальності.

Адвокат у кримінальному провадженні щодо окремої категорії осіб. Особи, щодо яких здійснюється особливий порядок кримінального провадження. Права адвоката під час повідомлення про підозру. Участь адвоката під час затримання, обрання запобіжного заходу, проведення слідчих (розшукових) щодо окремої категорії осіб.

Адвокат у кримінальному провадженні щодо застосування примусових

заходів медичного характеру. Права адвоката під час здійснення кримінального провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Обставини, що підлягають встановленню під час досудового розслідування у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Адвокат-захисник у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів медичного характеру та щодо обмежено осудних осіб.

Адвокат в інших особливих порядках кримінального провадження. Адвокат у кримінальному провадженні на підставі угод. Угоди у кримінальному провадженні: їх види та загальна характеристика. Особливості надання адвокатом професійної правничої допомоги у кримінальному провадженні на підставі угоди про примирення між потерпілим та підозрюваним чи обвинуваченим. Особливості надання адвокатом професійної правничої допомоги у кримінальному провадженні на підставі угоди між прокурором та підозрюваним чи обвинуваченим про визнання винуватості.

Адвокат у кримінальному провадженні у формі приватного обвинувачення. Поняття кримінального провадження у формі приватного обвинувачення. Особливості участі адвоката у кримінальному провадженні у формі приватного обвинувачення.

Адвокат у кримінальному провадженні, яке містить відомості, що становлять державну таємницю. Особливості надання адвокатом професійної правничої допомоги у кримінальному провадженні, яке містить відомості, що становлять державну таємницю. Особливості участі адвоката при проведенні експертизи у кримінальному провадженні, яке містить державну таємницю.

Адвокат у кримінальному провадженні на території дипломатичних представництв, консульських установ України, на повітряному, морському чи річковому судні, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту,

розташованого в Україні. Особливості участі адвоката у процесуальних діях під час кримінального провадження на території дипломатичних представництв, консульських установ України, на повітряному, морському чи річковому судні, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні.

Адвокат під час міжнародного співробітництва у кримінальному провадженні. Участь адвоката у проведенні процесуальних дій під час надання міжнародної правової допомоги. Надання професійної правничої допомоги під час проведення процесуальних дій і видачі осіб, які вчинили кримінальне правопорушення (екстрадиції).

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

4.1. Для здобувачів вищої освіти dennої форми навчання

п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Правові основи участі адвоката в кримінальному провадженні				
		Тема 1. Еволюція теоретико-правової думки щодо професійної правничої допомоги у кримінальному судочинстві	14	2	2	10
		Тема 2. Система джерел кримінального процесуального права України як основа надання професійної правничої допомоги				
		Тема 3. Загальнотеоретичні положення щодо надання	14	2	2	10

		професійної правничої допомоги у кримінальному провадженні				
		Тема 4. Захист як вид адвокатської діяльності. Представництво як вид адвокатської діяльності				
		<i>Разом</i>	28	4	4	20
		Модуль 2. Адвокат у досудовому провадженні				
		Тема 1. Тактика взаємодії захисника із підозрюваним	9	2	2	5
		Тема 2. Особливості участі адвоката в доказуванні у кримінальному провадженні	9	2	2	5
		Тема 3. Особливості надання адвокатом професійної правничої допомоги під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження, проведення слідчих (розшукових) дій, продовження строку досудового розслідування	14	2	2	10
		Тема 4. Алгоритм дій захисника під час повідомлення особі про підозру. Ознайомлення адвоката з матеріалами досудового розслідування. Процесуальна діяльність адвоката на етапі закінчення досудового розслідування				
		<i>Разом</i>	32	6	6	20
		Модуль 3. Адвокат у судовому провадженні				
		Тема 1. Адвокат у підготовчому провадженні	8	2	2	4
		Тема 2. Адвокат у судовому розгляді в суді першої інстанції	8	2	2	8

		Тема 3. Адвокат у судовому провадженні з перегляду судових рішень	12	2	2	8
		<i>Разом</i>	32	6	6	20
		Модуль 4. Адвокат в особливих порядках кримінального провадження та під час міжнародного співробітництва				
		Тема 1. Адвокат в особливих порядках кримінального провадження щодо суб'єктів зі спеціальним статусом	14	2	2	10
		Тема 2. Адвокат в інших особливих порядках кримінального провадження	14	2	2	10
		Тема 3. Адвокат під час міжнародного співробітництва у кримінальному провадженні				
		<i>Разом</i>	28	4	4	20
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	20	20	80

4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Правові основи участі адвоката в кримінальному провадженні				
		Тема 1. Еволюція теоретико-правової	7	2	-	5

		думки щодо професійної правничої допомоги у кримінальному судочинстві				
		Тема 2. Система джерел кримінального процесуального права України як основа надання професійної правничої допомоги	5	-	-	5
		Тема 3. Загальнотеоретичні положення щодо надання професійної правничої допомоги у кримінальному провадженні	10	-	-	10
		Тема 4. Захист як вид адвокатської діяльності. Представництво як вид адвокатської діяльності	10	-	-	10
		<i>Разом</i>	32	2	-	30
		Модуль 2. Адвокат у досудовому провадженні				
		Тема 1. Тактика взаємодії захисника із підозрюваним	12	2	2	8
		Тема 2. Особливості участі адвоката в доказуванні у кримінальному провадженні	8	-	-	8
		Тема 3. Особливості надання адвокатом професійної правничої допомоги під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження, проведення слідчих (розшукових) дій, продовження строку досудового	8	-	-	8

		розслідування				
		Тема 4. Алгоритм дій захисника під час повідомлення особі про підозру. Ознайомлення адвоката з матеріалами досудового розслідування. Процесуальна діяльність адвоката на етапі закінчення досудового розслідування	6	-	-	6
		<i>Разом</i>	34	2	2	30
		Модуль 3. Адвокат у судовому провадженні				
		Тема 1. Адвокат у підготовчому провадженні	14	2	2	10
		Тема 2. Адвокат у судовому розгляді в суді першої інстанції	10	-	-	10
		Тема 3. Адвокат у судовому провадженні з перегляду судових рішень	10	-	-	10
		<i>Разом</i>	34	2	2	30
		Модуль 4. Адвокат в особливих порядках кримінального провадження та під час міжнародного співробітництва				

	Тема 1. Адвокат в особливих порядках кримінального провадження щодо суб'єктів зі спеціальним статусом	8	-	-	8
	Тема 2. Адвокат в інших особливих порядках кримінального провадження	6	-	-	6
	Тема 3. Адвокат під час міжнародного співробітництва у кримінальному провадженні	6	-	-	6
	<i>Разом</i>	20	-	-	20
	Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	6	4	110

5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Адвокат у кримінальному провадженні» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне/письмове опитування, експрес-опитування, вирішення практичних завдань, участь у розробці кейсу, підготовка презентації, есе, реферату тощо. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивчені поточного матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибалльною шкалою (0, 3, 4, 5);
- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквіумів.

Обов'язковою формою самостійної роботи студентів є підготовка підсумкової письмової роботи. Максимальна кількість балів за результатами захисту підсумкової письмової роботи – 20 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є диференційований залік. Мінімальна кількість балів для отримання диференційованого заліку – 60 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль									Підсумкова оцінка знань (диференційований залік)
Модуль № 1		Модуль № 2		Модуль № 3		Модуль № 4		Самостійна робота студентів	
п/з	Колоквіум	п/з	Виконання тестового завдання	п/з	Виконання тестового завдання	п/з	Колоквіум		
max 10	max 10	max 15	max 5	max 15	max 5	max 10	max 10	max 20	max 100

6. Критерії оцінювання результатів навчання

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	Max 10	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.

	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Підсумкова письмова робота	Max 20	<p>Робота оформлена відповідно до вимог кафедри.</p> <p>Робота не містить методологічних помилок, є посилання на джерела та власні висновки.</p> <p>При захисті продемонстровані глибокі знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.</p>
	15	<p>Робота оформлена відповідно до вимог кафедри.</p> <p>Робота містить незначні методологічні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки.</p> <p>При захисті продемонстровані достатні знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.</p>
	10	<p>Робота оформлена відповідно до вимог кафедри, але з незначними помилками.</p> <p>Робота містить методологічні та змістовні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки.</p> <p>При захисті продемонстровані достатні знання теми, але виникли проблеми з аргументації окремих понять та суджень у роботі, доведеність висновків.</p>
	5	<p>Робота оформлена з помилками та порушеннями кафедральних вимог щодо форми роботи.</p> <p>Робота містить методологічні та змістовні помилки, використано недостатню кількість джерел для обґрунтування дослідження та висновків.</p> <p>При захисті виникли труднощі щодо розкриття змісту теми, наведення аргументів стосовно окремих положень роботи та обґрунтованості і доведеності висновків.</p>
	Min 0	<p>Робота оформлена неналежним чином, без посилання на джерела та містить методологічні помилки.</p> <p>При захисті автор роботи не може продемонструвати знання з обраної теми, навести аргументацію понять та здійснити аналіз інформації.</p> <p>Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.</p>
Диференційований залік	100	<p>1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах і концепціях навчальної дисципліни.</p> <p>2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою.</p> <p>3. Здатність до самостійного поповнення знань з навчальної дисципліни й використання отриманих знань у практичній роботі.</p>
	90	<p>1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>2. Засвоєння основної літератури та знайомство з</p>

зараховано		<p>додатковою літературою, рекомендованою кафедрою.</p> <p>3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.</p>
	85	<p>1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих помилок.</p> <p>2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою.</p> <p>3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.</p>
	75	<p>1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією.</p> <p>2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою.</p> <p>3. Помилки й суттєві неузгодженості у відповіді на заліку за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.</p>
	70	<p>1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією.</p> <p>2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою.</p> <p>3. Помилки у відповіді на заліку за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.</p>
	60	<p>1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>2. Наявність помилок у відповіді на питання на заліку.</p>
не зараховано	55	<p>1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.</p>

7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати		35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс	не зараховано	0 – 34

8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Національні нормативно-правові акти

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України від 28.06.1996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

2. Про виконання рішень та застосування практики Європейського Суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006 № 3477-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text>.

3. Інструкція про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: затверджена наказом Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України,

Адміністрації Державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16.11.2012 № 114/1042/516/936/1687/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0114900-12#Text>.

4. Інструкція про порядок превентивного затримання у районі проведення антитерористичної операції осіб, причетних до терористичної діяльності, та особливого режиму досудового розслідування в умовах воєнного, надзвичайного стану або у районі проведення антитерористичної операції: затверджена наказом Міністерства внутрішніх справ України, Генеральної прокуратури України, Служби безпеки України від 26.08.2014 № 872/88/537. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1038-14#Text>.

5. Правила адвокатської етики, затверджені Установчим З'їздом адвокатів України 17.11.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0003418-12#Text>.

6. Про деякі питання здійснення кримінального провадження щодо неповнолітніх: Лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 18.07.2013 № 223-1134/0/4-13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v1134740-13#Text>.

7. Про деякі питання здійснення слідчим суддею суду першої інстанції судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження: Лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 05.04.2013 № 223-558/0/4-13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0558740-13#Text>.

8. Про деякі питання порядку застосування запобіжних заходів під час досудового розслідування та судового провадження відповідно до Кримінального процесуального кодексу України: Лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 04.04.2013 № 511-550/0/4-13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0511740-13#Text>.

9. Про деякі питання порядку оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування: Лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 09.11.2012 № 1640/04-12. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v1640740-12#Text>.

10. Про судову практику в справах про зняття арешту з майна: Постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 03.06.2016 № 5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005740-16#Text>.

11. Узагальнення Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ «Про практику розгляду скарг на рішення, дій чи бездіяльність органів досудового розслідування чи прокурора під час досудового розслідування» від 12.01.2017. URL: http://sc.gov.ua/ua/uzagalnennja_sudovoji_praktiki.html.

12. Узагальнення судової практики Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ «Про судову практику застосування судами першої та апеляційної інстанцій процесуального законодавства щодо обрання, продовження запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою» від 19.12.2014. URL: http://sc.gov.ua/ua/uzagalnennja_sudovoji_praktiki.html.

13. Узагальнення судової практики Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ «Про практику вирішення слідчими суддями питань, пов'язаних із слідчими (розшуковими) діями» від 03.06.2016. URL: http://sc.gov.ua/ua/uzagalnennja_sudovoji_praktiki.html.

14. Узагальнення судової практики Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ «Про правові позиції судової палати у кримінальних справах Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ за 2015 рік» від 03.06.2016. URL: http://sc.gov.ua/ua/uzagalnennja_sudovoji_praktiki.html.

15. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02.06.2011. № 3460-VI. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17#Text>

16. Кримінальний процесуальний кодекс України: 13.04.2012. № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>

17. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07. 2012. № 5076-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>

Mіжнародно-правові акти

1. Висновок № (2013) 16 про відносини між суддями та адвокатами, прийнятий на 14-му пленарному засіданні Консультативної Ради Європейських Суддів (КРЄС) 13-15 листопада 2013. URL: <http://ki.arbitr.gov.ua/userfiles/KRES%20Vusnovok.pdf>.

2. Загальний кодекс правил для адвокатів країн Європейського Співтовариства, прийнятий 01.10.1988. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_343#Text.

3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_004.

4. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання від 10.12.1984. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_085.

5. Минимальные стандартные правила Организации Объединенных Наций, касающиеся отправления правосудия в отношении несовершеннолетних («Пекинские правила») от 29.11.1985. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_211.

6. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16.12.1966. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_043.

7. Мінімальні стандартні правила поводження з в'язнями від 30.08.1955. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_212.

8. Общий Кодекс правил для адвокатов стран Европейского сообщества. *Адвокат.* 1997. №3. С. 115-123.

9. Основні положення про роль адвокатів, прийняті VIII конгресом ООН по запобіганню злочинності 01.08.1990. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_835#Text.

10. Основні принципи, що стосуються ролі юристів, прийняті Восьмим Конгресом ООН 07.09.1990. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_313.

11. Резолюция (75) 11 Комитета Министров Совета Европы «О критериях, регламентирующих разбирательство, проводимое в отсутствие обвиняемого», принятая Комитетом Министров от 19.01.1973 на 217-ом заседании Представителей Министров. URL: http://www.echr-base.ru/res75_11.jsp.

12. Резолюция (78) 8 Комитета Министров о юридической помощи и консультациях от 02.03.1978. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_132.

13. Резолюция 43/173 Генеральной Ассамблеи ООН от 09.12.1988 «Свод принципов защиты всех лиц, подвергаемых задержанию или заключению в какой бы то ни было форме». URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_206.

14. Рекомендація № R (2000) 2 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам «Щодо повторного розгляду або поновлення провадження у певних справах на національному рівні після прийняття рішень Європейським судом з прав людини», прийнята Комітетом міністрів на 694-му засіданні заступників міністрів від 19.01.2000. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/994_175?nreg=994_175&find=1&text=%E7%E0%F9%E8%F2&x=4&y=9#w16.

15. Рекомендація № R (93) 1 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам про ефективний доступ до закону і правосуддя для найбідніших верств населення, ухвалена Комітетом Міністрів Ради Європи на 484 засіданні заступників міністрів 08.01.1993. URL: http://vgsu.arbitr.gov.ua/files/pages/pd07072014_4.pdf.

16. Рекомендація № R (97) 13 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо залякування свідків і прав сторони захисту, ухвалено

Комітетом Міністрів Ради Європи на 600 засіданні заступників міністрів 10.09.1997.

URL:

https://supreme.court.gov.ua/userfiles/R_97_13_1997_09_10.pdf.

17. Рекомендація Rec (2004) 6 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам «Щодо вдосконалення національних засобів правового захисту», ухвалено на 114-й сесії Комітету міністрів від 12.05.2004. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_718?nreg=994_718&find=1&text=%E7%E0%F5%E8%F1&x=4&y=8#w113.

18. Рекомендація Rec (2005) 9 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо захисту свідків та осіб, які співпрацюють з правосуддям, ухвалено Комітетом Міністрів Ради Європи на 924 засіданні заступників міністрів 20.04.2005. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/Rec_2005_9_2005_04_20.pdf.

19. Рекомендація Rec (2006) 8 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо допомоги потерпілим від злочинів, ухвалено Комітетом Міністрів Ради Європи на 967 засіданні заступників міністрів 14.06.2006. URL: https://issuu.com/uccg/docs/12_rec_2006_8_of_coe_ukr.

20. Римський статут Міжнародного кримінального суду від 17.07.1998. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_588.

Основна література

1. Азаров Ю. І., Дубівка І. В. Діяльність адвоката в стадії досудового розслідування: монографія. К.: Видавничий центр «Кафедра», 2018. 200 с.
2. Барсук В. М., Зейкан Я. П., Лисак О. М. Стратегія і тактика захисника в кримінальному процесі: практ. посіб. Київ: ФОП Маслаков, 2018. 656 с.
3. Гловюк І. В., Лукашкіна Т. В., Стоянов М. М., Малахова О. В. Адвокат при здійсненні судового контролю в досудовому розслідуванні : навчально-практичний компендіум. Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2020. 364 с.

4. Григоренко А. В. Настільна книга адвоката. Участь захисника, адвоката в кримінальному провадженні. Коментар, законодавство, судова практика: практ. посібн. Київ: Центр учебової літератури, 2022. 500 с.
5. Дроздов О. М., Дроздова О. В. Правові позиції Європейського суду з прав людини: аналітичний огляд / за заг. ред. О. М. Дроздова, М. С. Ковтун, В. І. Ковтуна. Харків: Видавничий будинок «Фактор», 2018. 624 с.
6. Заборовський В. В., Бисага Ю. М., Булеца С. Б. Правовий статус адвоката: проблеми теорії та практики: монографія. Видавничий дім «Гельветика». 2019. 650 с.
7. Зейкан Я. П., Лисак О. М., Барсук В. М. Адвокатська техніка (підготовка до процесу і методики переконання). Київ: Дакор, 2022. 618 с.
8. Кримінальний процес: підручник / [О. В. Капліна, О. Г. Шило, В. М. Трофименко та ін.]; за заг. ред. О. В. Капліної, О. Г. Шило. Харків: Право, 2018. 584 с.
9. Кримінальний процесуальний кодекс України: постатейна систематизація окремих правових позицій Верховного Суду / наук, ред.: І.В. Гловюк, М. І. Пашковський, Д. В. Пономаренко; (уклад.: О. Є. Блащук, І.В. Гловюк, В. П. Кедик, М. І. Пашковський, Д. В. Пономаренко, О. С. Троян). Одеса, 2019. 960 с.
10. Моторигіна М. Г. Сторона захисту в судовому провадженні у першій інстанції: монографія/ за науковою редакцією д.ю.н., проф. О. В. Капліної. Харків: Оберіг, 2018. 306 с.
11. Руснак Ю. І. Захист у кримінальному процесі за новим Кримінальним процесуальним кодексом України: практ. посіб. Київ: ЦУЛ, 2016. 344 с.
12. Старенський О. С. Кримінальні процесуальні гарантії захисника як суб'єкта доказування у досудовому розслідуванні: теорія та практика: монографія/ за загал. ред. д. ю.н., проф. М. А. Погорецького. Київ: Алерта, 2016. 336 с.
13. Туркот М. С., Столітній А. В., Шмаленя С. В., Снігар М. І.

Кримінальний процесуальний кодекс України з постатейними матеріалами практики Конституційного Суду України, Верховного Суду України та Верховного Суду, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ. Київ : Норма права, 2020. 1504 с.

14. Фіолевський Д. П. Адвокатура : підручник. Вид. 3-тє. Київ. Алерта. 2017. 622 с.

Додаткова література

1. Вапнярчук В. В. Теорія і практика кримінального процесуального доказування : монографія. Харків: Юрайт, 2017. 408 с.

2. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. Харків: Право, 2016. Т. 19: Кримінальний процес, судоустрій, прокуратура та адвокатура / редкол.: В. Т. Нор (голова) та ін.; Нац. акад. прав. наук України; Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 2020. 960 с.

3. Гловюк І. В., Дроздов О. М. Проблемні питання відмови захисника від виконання обов'язків у кримінальному провадженні (аналіз судової практики). *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 1. С. 268-263.

4. Гловюк І., Дроздов О., Завтур В., Дроздова О. До розробки концепту позитивних зобов'язань держави у сфері прав людини у кримінальному провадженні (на прикладі статті 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод). *Право України*. 2022. № 1. С. 156-189.

5. Глинська Н.В., Клепка Д.І. Оскарження повідомлення про підозру під час досудового розслідування. *Вісник кримінального судочинства*. 2019. № 4. С. 17-32. URL:

https://vkslaw.knu.ua/images/verstka/4_2019_HLYNSKA_KLEPKA.pdf.

6. Гутник В. В. Право на захист у міжнародних кримінальних судах: доктрина та практика: монографія. Київ. Фенікс. 2018. 440 с.

7. Дроздов О. М. Окремі аспекти захисту прав і законних інтересів громадян під час оцінки доказів, отриманих в результаті проведення

спеціального слідчого експерименту. *Південноукраїнський правничий часопис.* 2020. № 1. С. 44-49.

8. Дроздов О., Григоренко Є., Передерій О., Стебелев А. Експерт з питань права: теоретико-методологічні засади та вектор реалізації. *Право України.* 2021. № 6. С. 221-263.

9. Дульський О. Л. Захист прав людини під час обшуку: монографія. Київ: Норма права. 2021. 252 с.

10. Зуєв В. В. Кримінальні процесуальні гарантії прав особи при міжнародному співробітництві під час кримінального провадження: монографія. Харків: Оберіг, 2017. 204 с.

11. Капліна О. В., Котова А. С. Процесуальний порядок арешту майна у кримінальному провадженні: монографія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика». 2021. 288 с.

12. Кримінальний процес: навч. посіб. для підготовки до іспиту / О. В. Капліна, М. О. Карпенко, В. І. Марінів, В. М. Трофименко, А. Р. Туманянц, О. Г. Шило. Харків: Право, 2022. 296 с.

13. Кримінальний процес України : навч. посіб./ за заг. ред. О.П. Кучинської, Ю.В. Циганюк. Київ: Юрінком Інтер, 2021. 448 с.

14. Кримінальний процес України: Академічний курс у 3 т. Т. 1: Загальна частина / [В. Т. Нор, Н. Р. Бобечко, М. В. Багрій та ін.] ; за ред. акад. НАПрН України, д-ра юрид. наук, проф. Н. Р. Бобечка. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2021. 912 с.

15. Крицька І. О., Дзюба Я. А. Проблемні питання допуску адвоката до участі у проведенні обшуку. *Вісник пенітенціарної асоціації України.* 2021. № 1 (15). С. 122-132.

16. Кудрявцев О. В. Адвокат у кримінальному процесі. Практичні поради: практичний посібник. Видання друге. К.: Норма права. 2022. 382 с.

17. Лисаченко С. Л. Засоби отримання відомостей від особи у кримінальному провадженні : монографія [наук. ред. О. В. Капліна]. Харків: Право, 2021. 280 с.

18. Моторигіна М. Г. Щодо ролі держави у забезпеченні ефективного захисту у кримінальному провадженні у контексті практики Європейського суду з прав людини. *Актуальні питання вітчизняної юриспруденції*. 2019. № 6. С. 152-157.

19. Моторигіна М. Г. Стандарти здійснення ефективного захисту захисником у кримінальному провадженні. *Питання боротьби зі злочинністю*. 2020. Вип. 40. С. 33-39.

20. Савенко М. Є. Апеляційне оскарження та перегляд ухвал слідчого судді, постановлених під час досудового розслідування : монографія / наук. ред. О. В. Капліна. Харків: Право, 2021. 256 с.

21. Скрипник А. В. Використання цифрової інформації в кримінальному процесуальному доказуванні: монографія. Харків: Право, 2022. 408 с.

22. Тищенко О. І. Способи захисту майнових прав особи, на майно якої накладено арешт: спірні питання. *Форум права* : електрон. наук. фах. вид. 2017. № 1. С. 182-187. URL: <http://dspace.nlu.edu.ua/handle/123456789/12522>.

23. Тищенко О. І. Зміна запобіжного заходу у кримінальному провадженні: окремі питання. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2019. № 5. С. 325-328.

24. Тищенко О. І. Оскарження затримання у кримінальному провадженні: теоретичний та практичний аспект. *Вісник кримінального судочинства*. 2018. № 1. С. 49-58.

25. Туманянц А. Р. Забезпечення прав та законних інтересів особи під час проведення слідчих (розшукових) дій. *Право і суспільство*. 2018. № 3. С. 295-302.

26. Туманянц А. Р. Okремі проблеми реалізації права на оскарження повідомлення про підозру. *Право і суспільство*. 2019. № 5. С. 167-172. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2019/5_2019/part_2/29.pdf.

27. Зейкан Я. П. Прямий і перехресний допит в суді: навч.-практ. посіб. К.: Правова єдність. 2017. 368 с.

28. Яновська О. Г. Окремі аспекти порушення права підозрюваного (обвинуваченого) на захист в кримінальному провадженні. *Вісник кримінального судочинства*. 2016. № 2. С. 99-105.

Інтернет-ресурси:

Офіційний веб-портал Судової влади України - <http://court.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Верховної Ради України - <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Конституційного Суду України -
<http://www.ccu.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Верховного Суду -
https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/

Офіційний веб-портал Офісу Генерального прокурора - www.gp.gov.ua/
Офіційний веб-портал Національного антикорупційного бюро України -
<https://nabu.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Міністерства внутрішніх справ -
<https://mvs.gov.ua/uk>

Офіційний веб-портал Єдиного державного реєстру судових рішень
<http://www.reyestr.court.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Європейського суду з прав людини -
<http://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>

Офіційний веб-портал газети «Закон і бізнес» - <https://zib.com.ua/>
Офіційний веб-портал Національної асоціації адвокатів України -
<https://unba.org.ua/rau>

Офіційний веб-портал Офісу Ради Європи в Україні
<http://www.coe.kiev.ua>

Офіційний веб-портал Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатів - <http://vkdk.org>

Офіційний веб-портал Державного бюро розслідувань -
<https://dbr.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Національної школи суддів України -
<http://nsj.gov.ua/ua/about/>

Офіційний веб-портал Ради адвокатів України - <https://unba.org.ua/rau>
Офіційний веб-портал Наукової бібліотеки НЮУ імені Ярослава
Мудрого - <http://library.nlu.edu.ua/>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс
кафедри кримінального процесу. URL:
http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category